

Сарајево, 22.01.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 15.01.2018.- 19.01.2018.**

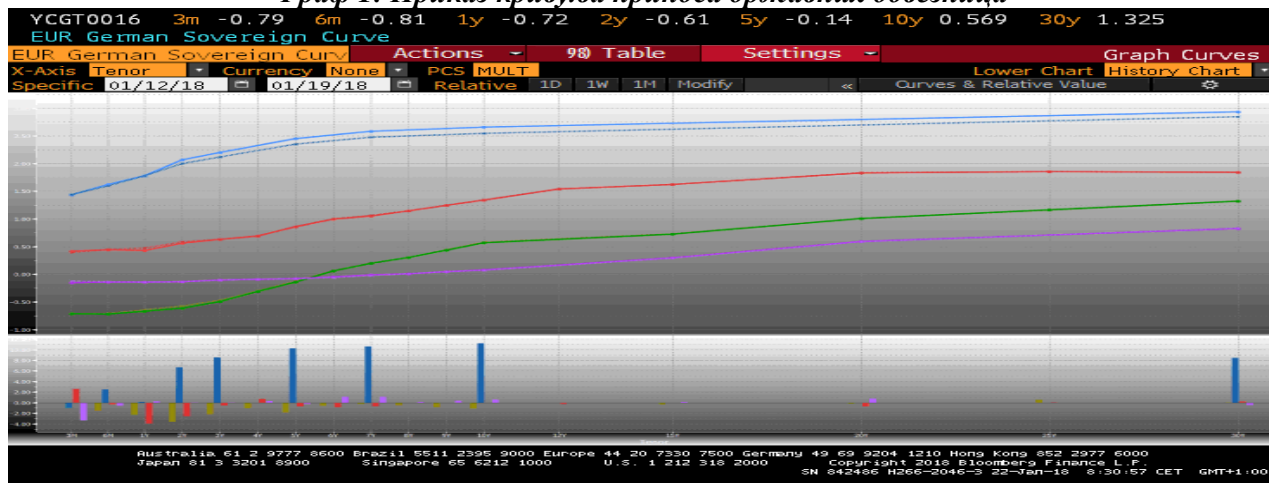
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	12.1.18	-	19.1.18	12.1.18	-	19.1.18	12.1.18	-	19.1.18	12.1.18	-	19.1.18
2 године	-0,57	-	-0,60	↘	2,00	-	2,06	↗	0,59	-	0,57	↘
5 година	-0,12	-	-0,14	↘	2,35	-	2,45	↗	0,86	-	0,86	→
10 година	0,58	-	0,57	↘	2,55	-	2,66	↗	1,34	-	1,34	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	12.1.18	-	19.1.18	
3 мјесеца	-0,668	-	-0,673	↘
6 мјесеци	-0,705	-	-0,720	↘
1 година	-0,574	-	-0,601	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 19.01.2018. године (пуне линије) и 12.01.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Након што су почетком протекле седмице умањена очекивања скоријег повећања референтне каматне стопе ЕЦБ-а, заустављен је тренд раста приноса обвезница еврозоне. На даљи пад приноса обвезница дужег рока доспијећа утицај су имале и шпекулације да су најављени преговори о формирању коалиције у Њемачкој пропали и прије него што су формално започели, као и да би ЕЦБ на сједници УВ, која се одржава наредне седмице, могла поновити потребу задржавања програма куповина обвезница. Ипак, током протеклог викенда чланови њемачког SPD су подржали наставак преговора о формирању владе, чиме је повећана вјероватноћа да ће Ангела Меркел четврти пут бити именована за њемачког канцелара. Истовремено, неколико представника ЕЦБ-а је указало на потенцијалне негативне ефекте нагле апрецијације EUR, а нарочито на инфлацију. Предсједник Deutsche Bundesbank Weidmann је изјавио да су очекивања аналитичара да би референтна каматна стопа могла бити повећана средином наредне године отприлике у складу са

смјерницама ЕЦБ-а. Ове седмице се одржава сједница УВ ЕЦБ, на којој би могло бити више детаља о будућности провођења актуелне монетарне политике. У посматраном периоду забиљежено је смањење разлике између десетогодишњих њемачких и шпанских обвезница на најнижи ниво од 2010. године услед спекулација о могућем повећању кредитног рејтинга земље, те успјешног почетка рада нове Владе у Каталонији. Рејтинг агенција Fitch је 19. јануара повећала Шпанији дугорочни рејтинг на А- уз стабилан outlook с претходних БББ+ с позитивним outlookом. Рејтинг агенција S&P је у петак повећала кредитни рејтинг Грчке на ниво од Б с претходног нивоа Б-, те додијелила позитиван outlook. Истраживање Bloombergа, прво у овој години, је показало да су тржишни учесници повећали очекивања привредног раста еврозоне на 2,2% за 2018. годину, што је близу највећег раста забиљеженог у посљедњих 10 година (2,4%), колико се очекује да је раст износио у 2017. години. Битно је истаћи и то да су овако оптимистичне прогнозе у контрасту са слабијим очекивањима која су била присутна у истом периоду прошле године.

Њемачка је по већем приносу емитовала обвезнице с роком доспијећа од 30 година (1,28%). Шпанија је емитовала петогодишње обвезнице (0,324%), обвезнице с доспијећем од 15 година (2,098%) и доспијећем од 30 година (2,691%), а Француска трогодишње (-0,24%), петогодишње (0,10%) и седмогодишње (0,23%) обвезнице. Француска је емитовала тромјесечне (-0,569%), шестомјесечне (-0,542%) и једногодишње (-0,543%), а Холандија тромјесечне (-0,61%) и шестомјесечне (-0,595%) трезорске записе. По рекордно ниским приносима Шпанија је емитовала шестомјесечне (-0,459%) и једногодишње (-0,402%), као и Португал шестомјесечне (-0,425%) и једногодишње (-0,398%) трезорске записе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	НОВ	22,3	22,5	19,0
2.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR)	НОВ	-	32,5	30,3
3.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	НОВ	-	2,7%	2,2%
4.	Стопа инфлације – ЕЗ	ДЕЦ	1,4%	1,4%	1,5%
5.	Стопа инфлације – Њемачка	ДЕЦ	1,6%	1,6%	1,8%
6.	Стопа инфлације – Аустрија	ДЕЦ	-	2,2%	2,3%
7.	Стопа инфлације – Финска	ДЕЦ	-	0,5%	0,8%
8.	Стопа инфлације – Италија	ДЕЦ	1,0%	1,0%	1,1%
9.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	НОВ	-	6,1%	0,2%
10.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г)	НОВ	-	3,4%	3,2%
11.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR)	НОВ	-	2.275,0	2.289,7
12.	Стопа незапослености – Холандија	ДЕЦ	-	4,4%	4,4%

САД

Финансијско тржиште у САД је у понедељак било затворено због празника. Приноси америчких обвезница су на седмичном нивоу повећани за 6 до 11 базних поена, чиме је благо ублажен тренд смањења нагиба америчке криве приноса. Приноси америчких десетогодишњих обвезница су током трговања у петак повећани на највиши ниво од маја 2014. године, приноси петогодишњих обвезница на највиши ниво од маја 2010. године, а приноси двогодишњих обвезница се налазе на највишем нивоу од септембра 2008. године. Разлика у приносима између десетогодишњих и двогодишњих америчких обвезница, која се током протеклих дана кретала између 50 и 60 базних поена, се налази на најнижем нивоу од 2007. године (која је претходила великој Свјетској економској кризи). Протеклу седмицу су обиљежиле политичке тензије у САД због преговора о буџету федералне администрације САД. С обзиром на то да чланови Сената САД у петак нису успјели да постигну договор о привременом финансирању федералних институција, неке од њих су у суботу обуставиле рад. САД су се с оваквом ситуацијом суочиле 2013. године, а привремени престанак рада појединих федералних институција је трајао 17 дана. Ипак, многи аналитичари се надају да у овом случају ова ситуација неће трајати толико дуго.

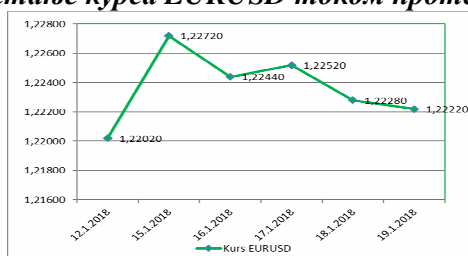
Током протекле седмице амерички акцијски индекси су биљежили рекордно високе нивое, те је индекс Dow Jones у сриједу забиљежио вриједност од 26.115,65 поена, а индекс S&P 500 је у петак повећан на рекордно висок ниво од 2.810,30 поена.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс пов. производ. прерађ. сектора Фед из Њујорка ЈАН	19,0	17,7	19,6
2.	Индекс пов. производ. прерађ. сектора Фед из Филадел. ЈАН	25,0	22,2	27,9
3.	Индекс индустријске производње (М/М) ДЕЦ	0,5%	0,9%	-0,1%
4.	Искоришћеност капацитета ДЕЦ	77,4%	77,9%	77,2%
5.	Индекс производње прерађивачког сектора ДЕЦ	0,3%	0,1%	0,3%
6.	Индекс започетих кућа (М/М) ДЕЦ	-1,7%	-8,2%	3,0%
7.	Индекс грађевинских дозвола (М/М) ДЕЦ	-0,6%	-0,1%	-1,0%
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 13.ЈАН	249.000	220.000	261.000

Курс EURUSD је током трговања у понедељак, када је достигао ниво од 1,2272, забиљежио највиши ниво у посљедње три године. Посматрано на седмичном нивоу, овај курс је повећан с нивоа од 1,2202 на ниво од 1,2222, односно за 0,16% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Премијер Шкотске и лидер Националне партије Шкотске Sturgeon је појачао притиске на Владу Велике Британије да покуша остати унутар јединственог ЕУ тржишта након Бреگزита, истићући да је растућа политичка већина која такав договор подржава. Такође, Sturgeon је додао да ће најсјевернији дио Велике Британије изгубити за око 8,5% економије до 2030. године уколико Велика Британија напусти ЕУ без трговинског споразума. Исто тако, пословне инвестиције у Шкотској би могле бити за до 10,2% ниже у случају непостизања споразума. Sturgeon, који је током 2016. године водио кампању за задржавање Велике Британије унутар ЕУ, сматра да би Влада Велике Британије требало да усвоји сценарио који је „најмање штетан“ за Шкотску и Велику Британију у цјелини.

Предсједник ЕУ Комисије Juncker је поновио понуду Великој Британији да остане унутар ЕУ и додао да се нада да ће, чак и ако дође до реализације Бреگزита, ова земља поново аплицирати за прикључење блоку. У међувремену, часопис Telegraph је објавио вијест да су премијерка Мау и министар за Брежит Johnson у одговору на наведене сугестије ЕУ лидера, навели да Велика Британија неће мијењати курс о питању Бреگزита. Johnson је истакао да је кључно да се осигурају одлични резултати за све стране.

Званичник BoE Saunders је изјавио да је вјероватно да ће незапосленост у Великој Британији биљежити бржи пад него што BoE и већина економиста очекују у овој години, што ће утицати на раст плата близу њиховог највећег нивоа од финансијске кризе. Такође, он је додао да су средњорочна очекивања за економски раст неуједначена, али би се лако могло десити да економија расте брже од дугорочног тренда подстићући инфлацију. У сваком случају, било који раст каматних стопа ће вјероватно бити лимитиран и постепен, додао је Saunders.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) ЈАН	-	1,1%	1,0%
2.	Инфлација (Г/Г) ДЕЦ	3,0%	3,0%	3,1%
3.	Малопродаја (Г/Г) ДЕЦ	2,6%	4,1%	1,5%
4.	RPI улазне цијене у производњи (Г/Г) ДЕЦ	5,3%	4,9%	7,3%
5.	RPI излазне цијене из производње (Г/Г) ДЕЦ	2,9%	3,3%	3,1%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,88886 на ниво од 0,88175, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3728 на ниво од 1,3858.

ЈАПАН

Reuters је провео истраживање међу економистима чији су резултати показали да већина економиста вјерује да ће ВоЈ задржати дугорочне каматне стопе непромијењеним у овој години, док 40% очекује њихов раст, чиме одражавају растуће шпекулације о наставку јачања економије Јапана. Углавном преовладавају ставови да ће Курода поново бити именован на позицију гувернера ВоЈ.

Влада Јапана је повећала економске процјене у јануару, први пут у посљедњих седам мјесеци под утицајем повећања личне потрошње, што је охрабрујући сигнал да би инфлација могла почети да јача у овој години. Кабинет Владе је у петак, у мјесечном економском извјештају, навео да се економија постепено оправља, што је оптимистичнији поглед у односу на децембарски, када је наведено да се економија налази на путу опоравка. Влада је повећала очекивања за личну потрошњу први пут од јуна, након што су малопродаја, потрошња домаћинства и продаја нових аутомобила задржали замах крајем 2017. године.

Приликом обраћања у прошлој седмици гувернер ВоЈ Курода је исказао позитивне ставове о економији и инфлацији, те су његове изјаве појачале шпекулације међу тржишним учесницима да би се могло изаћи из ултра експанзивне монетарне политике прије него што се очекује. ВоЈ је, такође, понудила најоптимистичнији поглед на регионе Јапана у посљедњих скоро десет година, наглашавајући увјерење да ће ширење опоравка помоћи убрзању инфлације ка амбициозном циљу од 2%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

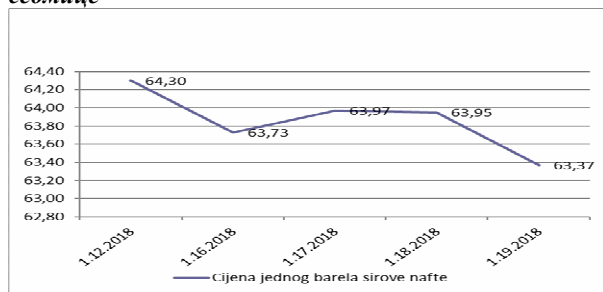
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ДЕЦ	4,0%	3,6%	4,0%
2.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ДЕЦ	3,4%	3,1%	3,4%
3.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) Р ДЕЦ	-	48,3%	46,8%
4.	Услужни сектор (М/М) НОВ	0,3%	1,1%	0,2%
5.	Индустријска производња (Г/Г) F НОВ	-	3,6%	3,7%
6.	Искоришћеност капацитета (М/М) НОВ	-	0,0%	0,2%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио благи пад с 135,50 на ниво од 135,45. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 111,06 на ниво од 110,77.

НАФТА И ЗЛАТО

Њујоршка берза нафте у понедјељак је била затворена због празника. На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 64,30 USD (52,70 EUR). Након што је цијена нафте повећана на највиши ниво у посљедње три године, поједини учесници на овом тржишту су одлучили да реализују профите, због чега је почетком протекле седмице забиљежено смањење цијене овог енергента. Током протекле седмице објављена је информација да су чланице ОПЕКС-а током децембра испуниле договорену квоту смањеног обима производње нафте, која на дневном нивоу износи 1,2 милиона барела, и то у обиму већем него што је предвиђено, односно за 125%. Ова вијест је позитивно утицала на кретање цијене нафте, а према ријечима министра за нафту Кувајта, Bakheeta Al-Rashida, споразум о смањеном обиму производње нафте је већ помогао у уравнотежењу тржишта нафте. Крајем протекле седмице су објављене информације о смањењу америчких залиха нафте за 6,9 милиона барела на седмичном нивоу, што је веће смањење од очекиваног смањеног (3,5 милиона барела нафте). Ипак, доминантнији утицај на кретање цијене нафте, која је у четвртак смањена, имале су информације о томе да је у истом периоду америчка производња нафте на дневном нивоу износила 9,75 милиона барела, као и да из Међународне агенције за енергетику током ове године очекују њено повећање на ниво од 10 милиона барела нафте дневно. На затварању тржишта у петак цијена нафте је износила 63,37 USD (51,85 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.337,64 USD (1.096,25 EUR). Током трговања у понедјељак цијена злата је наставила тренд раста и повећана је на највиши ниво у посљедња четири мјесеца под утицајем депрецијације USD, односно након што је вриједност доларског индекса (DXY) смањена на најнижи ниво у посљедње три године. Међутим, већ током трговања у уторак је забиљежена апрецијација USD, која је током тог дана утицала на смањење цијене злата. Фактори који су утицали на оваква кретања курса EURUSD и цијене злата су биле шпекулације о томе да преговори о формирању њемачке Владе, ипак, неће бити успјешни, као и шпекулације да ће на наредној сједници УВ ЕЦБ бити наглашена потреба за задржавањем актуелних мјера монетарне политике, односно да неће бити сигнализирано повлачење монетарних стимуланса ЕЦБ прије очекиваног рока. Кретање цијене злата је током протекле седмице у значајној мјери пратило кретање курса EURUSD, те је током трговања у сриједу забиљежен њихов благи раст, а током трговања у четвртак смањење. Депрецијација USD, узрокована политичким тензијама у САД око преговара о усвајању буџета федералне администрације САД, је током трговања у петак поново утицала на раст цијене овог племенитог метала. Ова дешавања, која су утицала и на пад вриједности америчких акцијских индекса с рекордно високих нивоа, као и на генерални раст тражње за сигурнијом финансијском активом. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.331,84 USD (1.089,71 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

